

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДАЙДЖЕСТ

Ukraine **NOW** ua

Читайте в номері:

IV квартал,
2018 рік

ДЕРЖАВНІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇХ ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ
СТАНОВИЩЕМ

3G ВІЙНИ ОПЕРАТОРІВ: ЧИ ДІЙСНО ЯКІСНО ТА ШВИДКО?

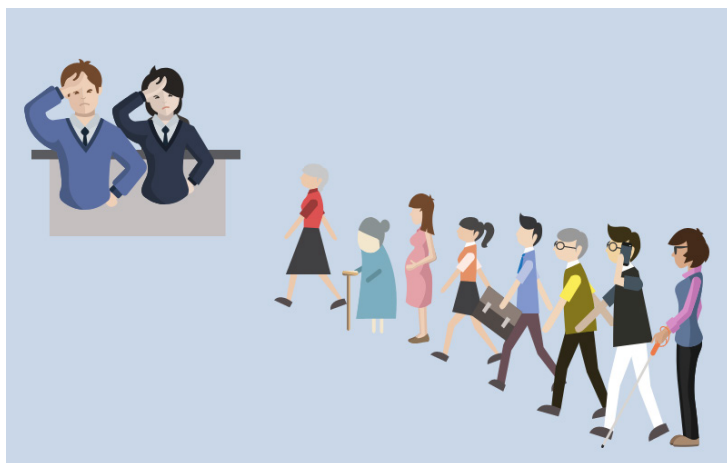
СТАН КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА НА РИНКУ НАФТОПРОДУКТІВ

АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ, ЩО МАЮТЬ НЕГАТИВНІ ПРОЯВИ ДЛЯ КОНКУРЕНЦІЇ

Розглядаючи антиконкурентні узгоджені дії, почнемо з визначення самого поняття. Такими діями є узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. Антиконкурентними узгодженими діями також вважається вчинення суб'єктами господарювання схожих дій (бездіяльності) на ринку товару, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції у разі, якщо аналіз ситуації на ринку товару спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення таких дій (бездіяльності).

Практика Комітету показує, що такі дії припиняються не лише комерційним підприємствам, а й державним установам.

Прикладом антиконкурентних дій органів влади є показова справа щодо бездіяльності Державної фіскальної служби України (ДФС).

Комітетом 01 листопада 2018 р. визнано, що не розроблення прозорого порядку визначення територій розміщення органів доходів і зборів, відсутність порядку й контролю за встановленням і стягненням плати за послуги, які надаються на території зон митного контролю (митних постів), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органу влади.

ДФС також зобов'язано припинити порушення шляхом розроблення проекту нормативно-правового акта, який має розглянути Міністерство фінансів України.

Тут варто згадати, що Комітет вже надавав ДФС рекомендацій у листопаді 2016 року про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Однак розроблений ДФС проект постанови «Про затвердження переліку та орієнтовної вартості послуг, що надаються суб'єктами господарювання в місцях доставки транспортних засобів» не вирішував питання відбору суб'єктів господарювання, на території яких розміщуються органи доходів і зборів.

За результатом дослідження та розслідування встановлено, що законодавством не визначено: порядок визначення/обрання органами доходів і зборів суб'єктів господарювання, на території яких розміщуються зони митного контролю (ЗМК, митні пости, відділи митного оформлення); процедуру відбору та вимоги до суб'єктів господарювання, що можуть надавати послуги, пов'язані з митними формальностями; платність/безоплатність надання суб'єктами господарювання послуг у відділах митного оформлення. В угодах про співробітництво або інших документах, що на сьогодні укладаються між органами доходів і зборів і суб'єктами господарювання питання надання послуг та їх вартість не регулюються.

Наслідком цього є отримання суб'єктами господарювання, на території яких розміщено підрозділи органів доходів і зборів (ЗМК), ексклюзивних (виключних) прав на надання послуг, пов'язаних із митним оформленням товарів і транспортних засобів.

Інші суб'єкти господарювання, які бажають здійснювати таку діяльність, не мають такої можливості через відсутність порядку визначення/обрання таких суб'єктів госпо-

дарювання.

Такі порушення існують у різних регіонах України. За результатами роботи органів Комітету, в період з 2010 по 2018 рік територіальними відділеннями було прийнято 38 рішень, якими визнано вчинення порушень на ринку надання послуг у зонах митного контролю, а в період з 2010 по 2017 рік надано 19 рекомендацій суб'єктам господарювання. Типовими порушеннями є встановлення на економічно обґрунтованому рівні вартості послуг, пов'язаних із митним оформленням товарів і транспортних засобів.

Прикладом такого ж порушення є інша справа стосовно бездіяльності Державної служби геології та надр України (Держгеонадра)

Рішенням Комітету від 08 листопада 2018 р. визнано, що невжиття Держгеонадра заходів стосовно відображення в Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами шляхів реалізації статті 21 Кодексу України про надра, наслідком чого є затягування термінів видачі спеціальних дозволів на користування надрами, є порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу влади. Зазначеним рішенням також зобов'язано Держгеонадра України припинити порушення.

Прийняттю рішення у справі про порушення передувало надання Держгеонадра рекомендацій від 28.02.2017 про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, які не були виконані.

За результатом дослідження та розслідування встановлено, що суб'єкти господарювання, які знаходяться на окупованій території Донецької та Луганської областей, обмежені у можливості реалізації своїх прав на отримання спеціальних дозволів на користування надрами загальнодержавного значення, що ставить їх у нерівні, несприятливі та дискримінаційні умови діяльності у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, які знаходяться на іншій

території і мають можливість отримати спеціальні дозволи без ускладнень.

При цьому строк видачі спеціальних дозволів на користування надрами для вказаних підприємств коливався від півроку до півтора року, що суперечить положенням Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

У результаті дії Держгеонадра призвели до затягування видачі спецдозволів на користування надрами підприємствам, які звертались за спеціальними дозволами на видобування технічних підземних вод, зокрема, в Луганській області, та понесення ними фінансових і часових затрат. Таким чином, суб'єкти господарювання у Донецькій та Луганській областях змушені вести свою діяльність у несприятливих умовах у порівнянні з їх конкурентами з інших областей України.

Саме з метою запобігання антиконкурентним діям органів влади Комітетом на працювано узагальнення практики щодо антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, адміністративно-господарського управління та контролю (Узагальнення).

У документі представлено підходи до розгляду таких дій, описано склад порушення, наведено приклади вжиття центральним апаратом заходів. Окреслено повноваження Комітету, що поширюються на будь-які дії та бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, наслідком яких є негативний вплив на конкуренцію на певному товарному ринку.

Також визначено, що основний критерій віднесення дій (бездіяльності) до таких, які є антиконкурентними, є їх негативний реальний або можливий вплив на суб'єктів господарювання, а не фізичних осіб – споживачів товарів/робіт/послуг.

Узагальнення рекомендовано для використання у роботі органами Комітету та державним органам, а також фахівцями у галузі права.

ДЕРЖАВНІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇХ ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ СТАНОВИЩЕМ

Упродовж двох років Комітет займався розслідуванням справи ДП «Артемсіль», яке видобуває кам'яну сіль, переробляє, фасує та реалізовує її.

Справу розпочато ще у вересні 2016 року за результатом розгляду заяви, у якій повідомлялося про відмову підприємства в укладенні договору купівлі-продажу солі.

Під час розгляду справи Комітетом було проведено дослідження ринку солі та встановлено, що з січня 2015 року по березень 2017 року (включно) ДП «Артемсіль» займало монопольне становище на ринках первинної реалізації солі для промислової переробки та солі кухонної з частками понад 35 %.

У ході справи виявлено й інші порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме, застосування упродовж зазначеного періоду різних цін за договорами купівлі-продажу і дилерськими контрактами.

Порівнявши умови договорів, виявилось, що дилерські контракти, на відміну від договорів купівлі-продажу, містять ряд додаткових зобов'язань. Наприклад, обсяги придбання та реалізації; широкого асортименту; звітування; рекламування (маркетингу) товару; наявності логістичної інфраструктури і транспорту для перевезення товару від ДП «Артемсіль» до покупців тощо. Тобто, виконуючи більш складні умови контракту, отримуєш дилерську ціну на 5 % нижче, ніж за договорами купівлі-продажу.

Також виявлено, що окремі дилери ДП «Артемсіль» протягом 2015-2016 років систематично не виконували дилерські зобов'язання, що фактично прирівнювало їх до договорів купівлі-продажу. При цьому підприємство не лише не застосовувало до них санкцій за невиконання зобов'язань,

але й продовжувало надавати дилерську п'яти відсоткову знижку.

Такі дії ДП «Артемсіль» визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді застосування різних цін до рівнозначних угод із суб'єктами господарювання – покупцями солі без об'єктивно виправданих на те причин, та кваліфіковано Комітетом як зловживання монопольним становищем.

Крім того, під час розслідування справи було встановлено, що з 2015 по 2016 рік ДП «Артемсіль» затримувало укладання договорів купівлі-продажу з покупцями солі протягом тривалого часу без об'єктивно виправданих на те причин, а та-

кож не укладало дилерські контракти з суб'єктами господарювання, які потенційно могли відповідати критеріям Положення про дилера та отримувати продукцію за більш вигідними умовами з п'яти відсотковою знижкою.

Оскільки, за умов існування значної конкуренції на ринках первинної реалізації солі для промислової переробки і солі кухонної, ДП «Артемсіль» не мало б можливості необгрунтовано відмовлятися від

укладання договорів. Навпаки конкуренція на ринку стимулювала б ДП «Артемсіль» до розширення кола своїх покупців (в тому числі дилерів) та нарощування своєї ринкової частки.

Тому дії ДП «Артемсіль», пов'язані з неукладанням договорів купівлі-продажу солі із потенційними покупцями, за відсутності будь-яких об'єктивних критеріїв, за якими такі договори укладаються, та дилерських контрактів із потенційними дилерами, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим)

становищем на ринках первинної реалізації солі для промислової переробки та солі кухонної шляхом створення для покупців перешкод доступу на ринок.

За вказані порушення на ДП «Артемсіль» накладено штраф у сукупному розмірі 13 373 052 грн.

Варто зазначити, що під час розслідування справи вказані порушення були припинені.

З початку 2017 року підприємство припинило постачати продукцію тим дилерам, які протягом 2016 року не виконували свої зобов'язання за дилерськими контрактами.

Водночас, за підсумками січня – квітня 2017 року п'ять дилерів, які виконали свої зобов'язання щорічного та щоквартального обсягу придбання продукції за підсумками 2016 року, продовжили їх виконувати і у 2017 році, про що свідчать обсяги закупівель продукції у січні – березні 2017 року.

Також підприємством було розроблено та опубліковано на офіційному веб-сайті ДП «Артемсіль» інформацію щодо порядку укладання договорів купівлі-продажу та дилерських контрактів із потенційними покупцями солі.

Отже, завдяки вжитим Комітетом заходам наразі процедура доступу покупців на ринки та контролю за виконанням дилерських зобов'язань є більш врегульованою та прозорою.

Державне підприємство «Укрспирт» також займало монопольне (домінуюче) становище на загальнодержавному ринку оптової реалізації спирту етилового ректифікованого з часткою 100 %, оскільки мало виключне право на оптову торгівлю спиртом на внутрішньому ринку України протягом 2017 – першого півріччя 2018 року, як єдиний ліцензіат.

Упродовж зазначено періоду підприємство встановлювало дискримінаційні ціни

для своїх покупців, зокрема, встановлювало ціни на безсистемній основі; безсистемно та непрозоро встановлювало умови надання знижки, безпідставно скасовувало окремі умови надання знижки для окремих покупців; знижувало та встановлювало ціни в різних розмірах у різні періоди.

Такі дії ДП «Укрспирт» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку у вигляді вчинення дій, що можуть призвести до обмеження конкуренції та ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання (покупців), які

були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

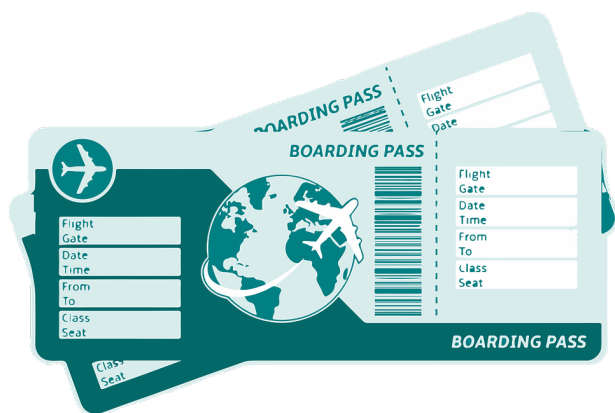
20 грудня 2018 року Комітетом прийнято рішення у справі ДП «Укрспирт», за яким накладено штраф у розмірі 33 млн грн. Зобов'язано

у двомісячний строк з дати отримання рішення усунути причини виникнення і припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції (у тому числі розробити й застосовувати прозорий та обґрунтований механізм ціноутворення під час оптової реалізації спирту етилового ректифікованого) та щомісячно протягом року звітувати про його застосовування.

АМКУ ПРО СТАН АВІАРИНКУ В УКРАЇНІ

Про авіаційну сферу
загалом

Загалом це надзвичайно корисна історія. Авіаційний транспорт є опосередкованим маркером загального розвитку держави. Зростання пасажиропотоку є прямим доказом покращення добробуту. Причому в будь-якому напрямку. Зовнішні рейси – це туристи, або пасажирів, що подорожують у справах. Вони мають можливість придбати квиток й летять за кордон. Та сама історія і з внутрішніми рейсами. Адже пасажиропотік зростає й на них. Важливим елементом розвитку авіаційної галузі є розвиток інфраструктури. Окрім аеропортів, що не припиняли свою роботу за часів незалежності України, приємно, що із року в рік починають відновлювати роботу аеропорти, які не функціонували. Житомир, Тернопіль, Херсон, Миколаїв, Ужгород.

Чому квитки все ще залишаються недоступними для більшості українців?

Це питання дуже комплексне. Дійсно можна говорити про рівень купівельної спроможності, про інфляційні процеси та коливання курсу. На такі фактори, Антимонопольний комітет, на жаль, вплинути не може. Однак є більш прагматичні речі, частина з яких знаходиться у компетенції відомства.

Ринок авіаперевезень в цілому можна охарактеризувати як конкурентний, а ціни на авіаквитки формуються за ринковим принципом. У ціну квитка закладено безпосередньо вартість перельоту, аеропортові збори та додаткові націнки до тарифу. Є кілька податків на авіаквитки, серед них – податки аеропорту, податки страхування і додатковий податок, пов'язаний з паливни-

ми витратами. Розмір податку аеропорту залежить від того, з якого аеропорту ви вилітаєте і в якому приземляєтеся після прибуття. Оскільки оподаткування проводиться в різних країнах, розмір податків може час від часу змінюватися, у зв'язку з коливаннями курсу валют. Природньо, що всі свої витрати авіакомпанії перекладають на споживача. Ось одна з таких історій.

Окремим наказом Мінінфраструктури керівники аеропорту мають право надавати знижки на аеропортові збори для авіакомпанії, що співпрацюють з аеропортом. Таких наказів є два: для аеропорту Бориспіль, як головного міжнародного терміналу, та для всіх інших аеропортів. У 2016 році за заявами декількох авіакомпаній, що скаржились на непрозорість механізму надання знижок до аеропортових зборів за обслуговування повітряних суден і пасажирів у державному підприємстві «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» авіакомпанії МАУ, де компанія мала ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку спеціалізованих послуг.

Невдаючись у деталі справи, що тривала майже 2 роки, варто зазначити, що ці факти знайшли своє підтвердження. Комітет довів, що компанія МАУ дійсно отримувала ексклюзивні знижки до 80 %, безсумнівно викривляючи конкуренцію. АМКУ було надано рекомендації аеропорту Бориспіль щодо розробки прозорих, зрозумілих та передбачуваних правил отримання таких знижок, для всіх авіакомпаній, які діють або планують працювати в аеропорту. Головними вимогами стали чіткі критерії та умови, за яких надається той чи інший обсяг знижки, а також заохочувальний принцип їх отримання. Тобто авіакомпанії мають бути зацікавленими у збільшенні власного пасажиропотоку, адже від його зростання залежить і знижка. Такі правила було розроблено. Вони влаштували і Комітет, і Мінтранс, й учасників ринку. 20 вересня 2018 року АМКУ було припинено справу, оскільки рекомендації було виконано в повному обсязі. Сподіваємось, що це стане ще одним кроком до входження на український ринок авіаперевезень нових

гравців, що неодмінно призведе до зниження вартості квитка.

Щодо «перемог» АМКУ у цій сфері

Аналогічна ситуація склалась і з ринком надання так званих хендлінгових послуг. Тобто послуг із наземного обслуговування літаків (заправка, прибирання, буксування, взаємодія з багажем тощо). Вона дещо старіша, але суті справи це не змінює.

В аеропортах країни, зокрема, в Борисполі, існував незрозумілий та непрозорий механізм надання таких послуг. Антимонопольний комітет три роки розглядав заяви фірм, які надають хендлінгові послуги в МА «Бориспіль». ТОВ «Інтеравіа» і ТОВ «Аерохендлінг» поскаржилися на умови з боку аеропорту ще у грудні 2013 року. Умови полягали у тому, що аеропорт необґрунтовано відмовляв «Інтеравіа» у погодженні заявок, без яких фірма не могла продовжувати надавати послуги, а також встановив фірмам плату за користування інфраструктурою аеропорту на необґрунтованому рівні.

Як встановив АМКУ, «Інтеравіа» в «Борисполі» обслуговує пасажирів і багажі, здійснює наземне адміністрування в аеропорту, а також має перони та знімає зледеніння (це все послуги з наземного обслуговування). Сертифікати фірми, які дозволяли їй надавати вказані послуги для авіаперевізників, закінчувалися на початку січня 2014 року. Тому «Інтеравіа» ще навесні 2013-го почала процедуру продовження їх дії. Заявку фірми перед її подачею у пакеті з іншими документами до Державіаслужби обов'язково мав погодити аеропорт. Однак, «Бориспіль» під різними приводами відмовляв «Інтеравіа». Якщо б фірма не отримала сертифікати, то зірвалися б сім її контрактів з авіаперевізниками.

Також АМКУ встановив, що «Бориспіль» встановив для компаній, які надають хендлінгові послуги в аеропорту, різну плату за користування інфраструктурою аеропорту. Так, для ТОВ «Транс-Аеро-Хендлінг» і ТОВ «Інтеравіа» було встановлено плату на

рівні 10 % від квартального чистого доходу, отриманого від діяльності в аеропорту; для ТОВ «Аеропорт Хендлінг» – від 1 до 5%; а для ТОВ «Аерохендлінг» – взагалі в залежності від кількості пасажирів.

«Бориспіль» пояснював це тим, що плата різна, оскільки фірми здійснюють різні види діяльності. Однак, Антимонопольний комітет це заперечив, зазначивши, що всі вони надають однакові види послуг – послуги з наземного обслуговування. При цьому АМКУ так і не отримав пояснень, чим керувався аеропорт при встановленні різних процентних ставок. Відтак, Комітет дійшов висновку, що «Бориспіль» встановлює різні підходи стосовно визначення одиниці оплати за користування інфраструктурою для різних суб'єктів господарювання без належного обґрунтування.

Окрім різних процентних ставок аеропорт встановив для однієї з фірм також подвійну плату за одне і те ж. Так, «Аерохендлінг» мусив оплачувати не лише право надавати послуги з наземного обслуговування (що передбачає користування інфраструктурою аеропорту для цього), а й за надання доступу

до інфраструктури аеропорту.

Тож Комітет надав обов'язкові для виконання рекомендації, щодо розробки Державіаслужбою Авіаційних правил доступу на ринок із наземного обслуговування, що й було зроблено.

Ключовим моментом став:

А) конкурсний принцип відбору підрядників, що надаватимуть послуги в аеропорту. Його визначають представники конкурсної комісії, до якої окрім аеропорту входили б й авіакомпанії;

Б) термін надання хендлінгових послуг для підрядника, який було збільшено з 3 до 7 років, адже мова йде про значні інвестиції для повернення прибутку по яких, потрібен час;

В) нівелювання вхідного бар'єра у вигляді річного пасажиропотоку у 2,5 млн, передбаченого Директивою ЄС.

Саме цим документом маніпулював Львівський аеропорт, недопускаючи операторів ринку хендлінгових послуг й виконуючи ці

функції самостійно.

На разі цей документ перебуває на фінальній стадії і знаходиться на візуванні одночасно в Мінінфраструктури та в АМКУ. Після погодження документ буде передано в Державну регуляторну службу, а далі – в Мін'юст. Практично немає сумнівів, що він набуде чинності ще цього року, оскільки є у плані Пріоритетних дій Уряду на 2018 рік.

Чому до України не заходять нові компанії?

За деякою інформацією за 2018 рік національний авіаперевізник SkyUp планує розпочати виконання регулярних рейсів влітку цього року. Серед оголошених напрямків з Києва є рейси в Барселону, Дубай, Ларнаку та Одесу. Про намір розпочати польоти з Києва у 2018 році також заявляли авіакомпанії Eurowings та AirMalta. Авіакомпанія LOT минулого року відкрила прямі рейси Львів – Познань та Львів – Бидгощ. Тож все не так погано, як може здаватись на перший погляд. Скоріш за все мова йде про досить конкретну історію Ryanair. З однієї сторони, прихід такого потужного гравця здавався б очевид-

ним благом. Однак, питання, за яких умов він мав би заходити в Україну. З точки зору представників ДП «Бориспіль» (яке я, на всяк, випадок, нагадаю, теж покликане нарощувати прибуток), не зовсім прийнятні. Зокрема, ірландський перевізник нібито вимагав, серед іншого, безкоштовних аеронавігації, стійок реєстрації, стоянки для таксі, землі під готель, рекламних площ.

Загалом, підписання таких умов зі сторони державного підприємства може бути розцінене як певна форма державної допомоги. Тим паче, що такі історії вже були й саме з Ryanair. 2004 року компанію було оштрафовано за рішенням Єврокомісії у Франції через неправомірні знижки та податкові пільги, що були визнані державною допомогою та призвели до спотворення конкуренції.

Наразі питання, на щастя, вже урегульоване тож компанія повноцінно набирає обертів в Україні.

Адже на 2019 рік заплановане відкриття семи додаткових рейсів з Польщі до Києва та Львова.

ЧИ ЧЕСНО ТИ ВЕДЕШ СВІЙ БІЗНЕС?

Не те, що б ця історія про добро та зло. Але все ж таки щось подібне у цьому є. Не секрет, що одним із повноважень Антимонопольного комітету є контроль за дотриманням законодавства про недобросовісну конкуренцію. Більш того, всі справи, пов'язані з цією діяльністю, надзвичайно сильно

полюбляє громадськість. Вони порівняно простіші для сприйняття, надзвичайно наочні й конкретні, та в доброму сенсі «повбутові» адже безпосередньо стосуються повсякденних речей – чи то маркування

харчової продукції, чи то тарифікації мобільного оператора тощо. У статті поговоримо про бізнес, що відповідально ставиться до дотримання профільного законодавства й зрештою до власної справи. Дуже часто буває, що за умови невизначеності компанії відносно того, чи порушуватиме вона ЗУ «Про недобросовісну конкуренцію» в процесі ведення своєї господарської діяльності (як власне й інше наше профільне законодавство), бізнес звертається до нас за консультацією. Це абсолютно нормальна практика, до

курвенцію» в процесі ведення своєї господарської діяльності (як власне й інше наше профільне законодавство), бізнес звертається до нас за консультацією. Це абсолютно нормальна практика, до

того ж передбачена чинним законодавством. Логіка залізна: виводиш на ринок новий продукт, створюєш новий дизайн, розробляєш рекламні матеріали, аж раптом виникає сумнів щодо однозначності його сприйняття або згадуєш про подібність маркування іншими торговельними марками. То ж замість невинуватеного ризику відповідальний бізнес звертається до уповноваженого органу для того, щоб на завершення визначити чи будуть з його продукцією проблеми. Часом буває, що продукція вже знаходиться у роздрібній мережі, а рекламу розміщено. Але й це не є надзвичайно складною проблемою, яку не можливо вирішити в разі принциповості бажання не порушувати закон зі сторони суб'єкту господарювання.

Або інша історія. Ірландська компанія R&A BAILEY & CO», що виробляє всесвітньовідомий вершковий лікер «Baileys», звернувшись до АМКУ, поскаржившись на дії ТОВ «Котнар-М» (с. Мужієво, Закарпатська обл.). Останні вже не перший рік виробляють та реалізують власну продукцію під торговельною маркою «O'Dailys». Тобто з практично ідентичною назвою. Такі дії зі сторони ТОВ «Котнар-М» за законодавством можуть кваліфікуватися як змішування з діяльністю Компанії «R&A BAILEY & CO» (стаття 4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції»), оскільки можуть вводити в оману споживача, адже продукція містить неправдиві дані про походження товару.

Тож Комітетом було прийняте рішення про відкриття справи задля виявлення ознак порушення й, відповідно до процедури, було надіслано вимоги про надання інформації для встановлення всіх фактичних обставин.

Втім, ТОВ «Котнар-М» зайняв абсолютно деструктивну позицію, відповівши на вимоги АМКУ не в повному обсязі та ще й не у встановлені Комітетом строки. Важливо зазначити, що в усіх вимогах Комітет звертав увагу про визнання таких дій порушеннями законодавства про захист еко-

номічної конкуренції, що тягне за собою відповідальність, встановлену статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

20 липня 2018 року Тимчасовою адміністративною колегією Комітету дії ТОВ «Котнар-М» визнано порушенням та накладено загальний штраф у розмірі 298 000 грн. У процесі розгляду справи було встановлено, що ТОВ «Котнар-М» надав ще й недостовірну інформацію, посиляючись на рішення суду, у якому художник-автор картини «Мечта Закарпаття» звернувся з позовом про порушення авторських прав компанією «R&A BAILEY & CO», що нібито використовує його зображення на етикетці лікеру «Baileys» в той час як він передав свої права на використання цього ж зображення ТОВ «Котнар-М». Комітетом було встановлено, що рішення Бергівського районного суду Закарпатської області від 17.08.2017 у справі № 297/2327/17, на яке посиляється відповідач, зовсім не стосується цієї справи. Водночас будь-яких інших рішень у цій темі у Єдиному державному реєстрі судових рішень немає.

За це порушення на ТОВ «Котнар-М» було додатково накладено штраф у розмірі 680 000 грн. Крім того, враховуючи ознаки порушення кримінального законодавства, пов'язаного з підробкою судового рішення, спеціалістами профільного відділу було подано заяву до правоохоронних органів.

Висновок, який можна зробити за результатами вищезазначеного: не існує ситуацій, з яких не можливо було б знайти вихід. Водночас існує принципове бажання або слідувати букві закону або ж намагатись уникати виконання його норм. АМКУ як сучасний та відкритий орган, прагне бути гнучким та завжди шукати порозуміння з тими, хто цього прагне. Водночас, дії Комітету достатньо рішучі стосовно підприємців, що є недалекоглядними, та заради короткострокової вигоди намагаються функціонувати, потураючи норми закону.

СТАН КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА НА РИНКУ НАФТОПРОДУКТІВ

Ситуація на ринку нафтопродуктів у світі є досить нестабільною, щоденні коливання ціни за барель нафти безпосередньо впливають на ціни бензину, газу та дизелю. Але чи завжди ціна нафтопродуктів залежить від ринкової ціни за барель? Редакція Інформаційного дайджесту спробує розібратися у ситуації, що склалася на ринку нафтопродуктів та розкаже про актуальні питання споживачів до АМКУ.

Чи здійснює АМКУ перевірку стосовно синхронного підняття цін на бензин?

Ринки нафти, нафтопродуктів (у тому числі скрапленого газу) мають стратегічне значення для економіки держави та є соціально важливими. Загалом ці ринки є найбільш нестабільними та найменш регульованими порівняно з іншими енергетичними ринками.

Українські ринки світлич нафтопродуктів переважно складаються з імпорту, характеризуються присутністю на них значної кількості гравців та відсутністю державного регулювання цін на пальне.

До повноважень Комітету не належить здійснення постійного цінового моніторингу ринків нафтопродуктів.

АМКУ здійснює дослідження зазначених ринків виключно у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, а також з метою формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції.

Комітет у межах компетенції вживає передбачених законодавством заходів у разі виявлення в діях (зокрема, при встановленні цін) операторів ринку ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, якщо ціни на світлі нафтопро-

дукти встановлюються учасниками ринку на рівні, який був би неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку, внаслідок зловживання монополієм (домінуючим) становищем або через антиконкурентні узгоджені дії з іншими операторами.

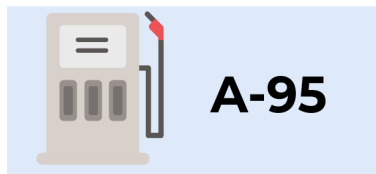
Водночас роздрібні ціни реалізації пального через мережу стаціонарних АЗС характеризуються високою мінливістю, що в свою чергу вимагає від АМКУ швидкої оцінки дій операторів ринку на предмет їх відповідності вимогам законодавства про захист економічної конкуренції.

Стрімке зростання роздрібних цін на нафтопродукти на АЗС не могло лишитися поза увагою Комітету, тому наразі здійснюється попередній аналіз цінової ситуації на ринку з метою вирішення питання щодо необхідності проведення поглибленого дослідження дій окремих учасників ринку вимогам законодавства про захист економічної конкуренції.

Чи вбачає АМКУ порушення конкурентних принципів на ринку? Чи існують підстави говорити про змову найбільших трейдерів?

АМКУ оперативно проаналізував ситуацію на ринку та встановив, що у період з початку вересня й до тепер спостерігається тенденція щодо підвищення роздрібних цін на бензини та дизельне пальне.

вересень - грудень 2018 року

ціна зросла
на 2, 25 грн

ціна зросла
на 3, 08 грн

З огляду на імпортозалежність вітчизняних ринків нафтопродуктів, об'єктивними факторами формування роздрібних цін на моторні бензини та дизельне паливо є передусім:

- ціна на сиру нафту та нафтопродукти;
- податок та мито в Україні (акциз, ПДВ);
- коливання курсу валют;
- вартість перевезення нафтопродуктів територією України залізничним транспортом.

Попередній аналіз Європейських біржових цін на нафтопродукти за цей період також засвідчив тенденцію до зростання. Так, зокрема, протягом вересня ціни на нафту Brent зросли на 10 доларів за барель або на 13,2 % і досягли пікового значення 04.10.2018 (86 доларів за барель). Протягом вказаного періоду на Європейських ринках також зросли середні ціни на бензини на 6 % і досягли пікового значення 02.10.2018 (764 дол/т), а також на дизельне паливо – на 8,9 % і досягли пікового значення 09.10.2018 (740 дол/т).

При цьому з початку жовтня Європейські біржові ціни на нафту та нафтопродукти засвідчили тенденцію до падіння:

- з 05.10.2018 до 16.10.2018 котирування на нафту Brent знизилися на 5,8 %;
- з 03.10.2018 по 16.10.2018 середні котирування на бензини знизилися на 6,9 %;
- з 11.10.2018 по 16.10.2018 середні котирування дизельне паливо знизилися на 7,24 %.

Однак курс валют в Україні протягом вересня – поточного періоду жовтня залишався відносно стабільним. На сьогодні зменшення Європейських біржових цін на нафту та нафтопродукти знаходить відображення на вітчизняному ринку. Протягом останніх тижнів поступово почали знижуватися середні роздрібні ціни реалізації бензинів. З іншого боку, не виключено вплив суб'єктивних факторів на формування оптових та роздрібних цін на моторні бензини та дизельне паливо, що може свідчити про наявність у діях учасників ринку антиконкурентних практик.

Якими є дії АМКУ у разі виявлення змови та порушення принципів конкуренції? Хто і як саме порушував антимонопольне законодавство саме в розрізі змови, як вони були покарані?

Практика Комітету свідчить, що найбільш поширеним видом порушень законодавства про захист економічної конкуренції на ринках роздрібної торгівлі нафтопродуктами через мережу стаціонарних АЗС є вчинення учасниками цих ринків антиконкурентних узгоджених дій у вигляді схожих дій, які полягають у встановленні та підтриманні на інформаційних табло стаціонарних АЗС роздрібних цін на паливо на однаковому рівні без об'єктивно виправданих на те причин.

Так, наприклад, рішенням Комітету від 28 жовтня 2016 року дії ТОВ «Золотий екватор» (бренд WOG), ТОВ «ВОГ Рітейл» (бренд WOG), ПП «Окко нафтопродукт» (бренд ОККО), ТОВ «Альянс Холдинг» (бренд SHELL), ПП «АМІК Україна» (до 08.05.2015 – ПП «ЛУКОЙЛ-Україна»), ТОВ «СОКАР ПЕТРОЛЕУМ» (бренд SOCAR) і ТОВ «Параллель-М ЛТД» (бренд PARALLEL) були визнані порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій на ринках роздрібної торгівлі світлими нафтопродуктами, які призвели до обмеження цінової конкуренції.

За вчинення вказаного порушення на відповідачів було накладено штраф у сукупному розмірі понад 204 млн грн. Зазначе-

не рішення оскаржувалося відповідачами у судах. Станом на сьогодні за результатами судових розглядів підтверджено правомірність висновків, викладених у рішенні Комітету в частині AMIC, SHELL та PARALLEL. ТОВ «Паралель-М ЛТД» сплатило штраф у розмірі 1 438 354 грн. та пеню, еквівалентну штрафу. Судові розгляди стосовно інших відповідачів ще тривають.

Наступним яскравим прикладом є рішення АМКУ від 21 червня 2018, яким визнано дії групи «Наdejда» (в особі: ПП «Компанія «Наdejда», ТОВ «Євростандарт-Автогаз», ТОВ «А.В.», ТОВ «Газ постачання», ТОВ «Монтажналадка», ТОВ «Наdejда Ритейл» та ТОВ «Наdejда-Закарпаття»), групи «WOG» (в особі: ТОВ «Імпорт Транс Сервіс», ТОВ «ВОГ Ритейл», ТОВ «Нафтотрейд Ресурс»), групи «ОККО» (в особі: ПП «ОККО-Бізнес Контракт», ПП «ОККО-Контракт», ТОВ «ОККО-Ритейл», ТОВ «ОККО-Схід») та ТОВ «Авантаж 7» і ТОВ «Факторінг Груп», які полягали у схожому підвищенні цін на скрапленний вуглеводневий газ у якості моторного пального (СВГ) при його реалізації у роздріб у серпні 2017 року, при тому, що аналіз ситуації на ринку спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення відповідачами таких дій, що призвело до обмеження конкуренції, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

За вчинення зазначеного порушення на відповідачів накладено штраф у сумі понад 40 млн. грн.

Також наразі Комітетом здійснюється розгляд справи про порушення законодав-

ства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій на ринках роздрібної торгівлі високооктановими бензинами та дизельним паливом через мережі стаціонарних АЗС. Відповідачами у вказаній справі є група «WOG» (в особі: ТОВ «ВОГ Ритейл», ТОВ «ВОГ Ритейл», ТОВ «Нафтотрейд Ресурс»), ТОВ «ОККО-Ритейл» та ТОВ «СОКАР ПЕТРОЛЕУМ».

Під час розгляду справи встановлено, що протягом 2017 року відповідачі одночасно або майже одночасно (з інтервалом у декілька днів) змінювали (збільшували або зменшували) роздрібні ціни на високооктанові бензини (зокрема, бензин марки А-95) та дизельне паливо шляхом зазначення цих цін на інформаційних табло

стаціонарних АЗС. Протягом 2017 року було зафіксовано 12 таких випадків для бензину марки А-95 та 15 таких випадків для дизельного палива. Наразі завершується збір та аналіз доказів у вказаній справі та здійснюється підготовка подання з попередніми висновками. За результатами розгляду справи Комітетом буде прийнято відповідне рішення.

Варто зазначити, що законодавством за вчинення антиконкурентних узгоджених дій передбачена відповідальність у розмірі до 10 % доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Як бачимо, на ціну нафтопродуктів впливає велика кількість факторів. Проте АМКУ моніторить ситуацію на ринку, щоб уникнути змови учасників та забезпечити прозору конкуренцію для всіх.

РИНОК ЖКГ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Початок опалювального сезону в Україні завжди викликає бурхливу реакцію серед населення, яке з острахом чекає на комунальні платіжки, сума яких значно перевищує їх платоспроможність. До АМКУ постійно надходять скарги від громадян на неналежні дії теплопостачальників, а з початком опалювального сезону кількість скарг в рази зростає.

У 2018 році органами Комітету було розглянуто 28 справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, як в діях суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність у житлово-комунальній сфері, так і в діях органів влади, які своїми діями або бездіяльністю створюють умови для вчинення таких порушень.

З метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, органами Комітету надані 104 обов'язкових для розгляду рекомендацій. Слід зазначити, що в більшості випадків суб'єкти господарювання (надавачі послуг із постачання теплової енергії) поєднують функції виробництва, транспортування та постачання теплової енергії та займають монопольне (домінуюче) становище на відповідних ринках. Також наявність неврегульованості у законодавстві, що регулює сферу теплопостачання, створює передумови для вчинення порушень законодавства про захист еко-

номічної конкуренції.

За ініціативи Комітету 11 жовтня 2018 року відбувся День захисту конкуренції на ринках житлово-комунальних послуг, під час якого проведено WEB-конференцію зі всіма регіонами України на тему: «Теплопостачання в Україні. Що має знати споживач?». Коментарі щодо зазначених питань та проблем, що виникають під час регулювання сфери теплопостачання, озвучили представники органів влади, надавачі та споживачі послуг із теплопостачання. За результатами проведеної роботи АМКУ направив лист до Кабінету Міністрів, в якому окреслені основні проблемні питання у цій сфері, що створюють передумови для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції та пропозиції щодо їх врегулювання, та надав рекомендації Мінрегіону.

Пропонуємо читачам Інформаційного дайджесту ознайомитися з найбільш поширеними питаннями та шляхами їх вирішення у сфері теплопостачання.

•Відсутність типових договорів на послуги з постачання теплової енергії та послуги з постачання гарячої води

Законом України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Договори про надання таких послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених КМУ або іншими уповноваженими державними органами відповідно до Закону.

Також Законом передбачено, що за рішенням співвласників багатоквартирного будинку, договір про надання комунальної послуги укладається з виконавцем відповідної комунальної послуги:

- 1) кожним співвласником багатоквартирного будинку самостійно (індивідуальний договір);
- 2) від імені та за рахунок усіх співвласників

багатоквартирного будинку управителем або іншою уповноваженою співвласниками особою (колективний договір);

3) об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку або іншою юридичною особою, яка об'єднує всіх співвласників такого будинку та в їхніх інтересах укладає відповідний договір про надання комунальних послуг, як колективним споживачем. Відповідно співвласники багатоквартирного будинку самостійно обирають одну з моделей організації договору за кожним видом комунальної послуги. Отже, споживачі мають право вибору – укладання колективного договору або індивідуального договору з обслуговуванням чи без обслуговування внутрішньобудинкових мереж.

Наразі теплопостачальні організації укладають договори про надання послуг із централізованого опалення та постачання гарячої води відповідно до типових договорів, затверджених Постановою КМУ від 21 липня 2005 року № 630. Проте, типові договори, розроблені за вказаною постановою, не враховують законодавчі зміни, зокрема, можливість укладення різних видів колективних договорів та різних видів індивідуальних договорів. Крім того, чинні типові договори не передбачають, зокрема, таких умов договору, як: підстави для зміни або розірвання договору, порядок розгляду спорів, що можуть виникнути між сторонами в процесі виконання, зміни чи розірвання договору. Така нормативна неврегульованість створює підґрунтя для можливого зловживання теплопостачальними організаціями своїм монопольним (домінуючим) становищем і, як наслідок, може призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Шляхи вирішення:

Розробка та затвердження типових договорів про надання послуг із постачання теплової енергії та послуг із постачання гарячої води з різними типами споживачів.

• Здійснення перерахунків за ненадані послуги, надані не в повному обсязі або невідповідної якості

Постанова КМУ № 630 регулює, що обов'язком виконавця послуг є проведення перерахунку розміру плати у разі ненадання послуги, надання не в повному обсязі, зниження якості, зокрема, відхилення їх кількісних та/або якісних показників від затверджених норм споживання.

Механізм проведення перерахунків розміру плати у разі ненадання послуг із централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення або надання не в повному обсязі, зниження якості визначено «Порядком проведення перерахунків розміру плати за надання послуг із централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водопостачання в разі ненадання їх або надання не в повному обсязі, зниження якості».

Дія цього порядку поширюється на суб'єктів господарювання всіх форм власності, до діяльності яких належить надання послуг і фізичних та юридичних осіб, яким надаються такі послуги. У разі ненадання послуг або надання їх не в повному обсязі, зниження якості, зокрема, відхилення їх кількісних і якісних показників від норми, виконавець проводить перерахунок розміру плати за фактично надані послуги шляхом зменшення розміру плати за надані послуги.

Водночас, за наявності квартирних та будинкових лічильників споживач позбавлений можливості отримувати перерахунок за послуги з централізованого опалення. Варто зазначити, що окремими тервідділеннями АМКУ були виявлені дії теплопостачальних організацій, пов'язані з суттєвим відхиленням показників температури теплового носія в подавальному та зворотному трубопроводі (зокрема, шляхом системного недогріву теплового носія, завищення витрат мережної води теплоносія), і як наслідок, недотримання ними затвердженого температурного графіку. Це фактично призвело до зниження температури повітря безпосередньо у кварти-

рах споживачів послуг із централізованого опалення, які проживають у багатоквартирних будинках, та відповідно надання послуг неналежної якості.

При цьому перерахунки споживачам за неякісно надані послуги з централізованого опалення теплостачальні організації не здійснювали, мотивуючи це тим, що перерахунки проводяться лише за відсутності квартирних та будинкових засобів обліку теплової енергії.

Отже, чинний Порядок не враховує можливість здійснення перерахунку за послуги з централізованого опалення споживачам з квартирними та будинковими лічильниками, що призводить до зловживання теплостачальними організаціями своїм монопольним (домінуючим) становищем і, як наслідок, до ущемлення інтересів споживачів.

Шляхи вирішення:

- внесення змін до Порядку проведення перерахунків розміру плати за надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водопостачання в разі ненадання їх або надання не в повному обсязі, зниження якості, який би враховував можливість здійснення перерахунку за послуги з централізованого опалення споживачам із квартирними та будинковими лічильниками;

• Неврегульованість сплати за опалення місць загального користування в багатоквартирних будинках

Основна причина виникнення цієї проблеми є законодавча невизначеність щодо того, які саме частини нежитлового приміщення підпадають під поняття «місця загального користування». Чинним законодавством передбачено, що обсяг теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень, визначається та розподіляється між цими споживачами пропорційно

до площі їх квартири у будинку відповідно до методики. Проте, наразі відсутня єдина методика розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг.

Результати дослідження АМКУ за 2017 рік показали наявність ознак порушень у діях теплостачальних організацій при нарахуванні плати за опалення місць загального користування. Найбільш поширеними порушеннями були:

- нарахування плати за опалення місць загального користування споживачам при відключенні системи опалення цих місць,
- нарахування плати за опалення місць загального користування лише тим споживачам, які підключені до мереж централізованого опалення, а споживачам з індивідуальним опаленням плата не нараховувалась;
- нарахування плати за опалення місць загального користування без утеплення цих місць.

Шляхи вирішення:

Розробка та затвердження методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, яка б передбачала прозорий порядок оплати за опалення місць загального користування, з урахуванням різних категорій споживачів послуг (ЖБК, ОСББ, безпосередні власники квартир), різних варіантів системи опалення багатоквартирних будинків, а також можливість відключення від опалення місць загального користування.

Варто зазначити, що запропоновані Комітетом шляхи вирішення окреслених питань призведуть до прозорих механізмів розрахунку оплати, значно знизять для споживачів рахунки за житлово-комунальні послуги та підвищать конкуренцію на ринку ЖКГ.

ПРОЯВИ НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ: ЯК ВИРОБНИКИ ІМІТУЮТЬ ВІДОМІ АЛКОГОЛЬНІ БРЕНДИ

Ця історія стара як світ: існують чесні, а існують ті, хто хоче нажитися на чесних або ж збрехати. Чому? Бо так простіше, так вигідніше і брехня не потребує особливих зусиль.

Редакція Інформаційного дайджесту вже розповідала Вам про недобросовісних виробників, що хочуть нажитися на чесних суб'єктах. Цього разу під наш приціл потрапили алкогольні напої під назвою «віскі».

В Україні існує державний стандарт 3297-95 у галузі лікєро-горілочної промисловості. Цей стандарт визначає поняття «віскі», як настоянку міцністю від 40 % до 45 %, з характерним ароматом, яка була виготовлена з витриманого в обвуглених всередині дубових бочках спирту-сирцю із зерна жита, кукурудзи, ячменю. Також зазначеним державним стандартом, залежно від міцності і масової концентрації загального екстракту, лікєро-горілочні напої поділяють на групи: лікєри, наливки, бальзами, аперитиви, коктейлі, напої десертні, напої слабоалкогольні. Тому для готування лікєро-горілочаних напоїв застосовують такі інгредієнти: спирт етиловий ректифікований - «Вищої очистки», «Екстра», «Люкс», «Пшенична сльоза»; воду питну; плоди та ягоди свіжі; сировину сушену рослинну: кору, насіння, шкірки цитрусових плодів, коріння, кореневища, квіти, плоди, трави і бруньки дерев; соки плодово-ягідні спиртовані; морси плодово-ягідні спиртові, ароматні спирти і настої

спиртові, отримані з пряно-ароматичної рослинної сировини; соки плодові і ягідні концентровані; цукор-пісок; цукор-рафінад; коньяк; мед натуральний; кислоту лимону харчову; кислоту аскорбінову; патоку крохмальну; молоко сухе знежирене; яйця курячі харчові; концентрат квасного сусла; спирт плодovий; спирт коньячний; солод житній сухий; препарат ферментний пектофоетидін П10Х; желатин харчовий; бентоніт; полівінілпіролідон розчинний тощо. Проте виробництво алкогольного напою, що класифікується як «віскі», положеннями ДСТУ не передбачено. Крім того, наявність у складі напою «віскі», спирту етилового ректифікованого не передбачається.

Протягом 2017-2018 років АМКУ провів дослідження щодо наявності у діях виробників/реалізаторів ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції під час виробництва або реалізації алкогольної продукції, виробленої на території України, на етикетках якої міститься позначення «віскі», «Whiskyе», «Whiskey», «Whisky» тощо. У ході дослідження АМКУ встановив, що «віскі» національного виробництва не витримується в обвуглених у середині дубових бочках, що передбачено всесвітньою технологією приготування напою, тобто порушується технологія та склад виробництва напою. Тому доцільно говорити, що інформація про «Bicki», «Whiskyе», «Whiskey», «Whisky» тощо, яку розміщують виробники на ети-

кетках напоїв, є неправдивою, тобто вводить споживачів в оману. Також до Комітету надходили заяви від міжнародних компаній про порушення виробниками алкогольної продукції з позначеннями «віскі», «Whiskyе», «Whiskey», «Whisky» щодо неправомірного використання імені, комерційного (фірмового) найменування, торговельної марки, рекламних матеріалів, оформлення упаковки товарів і періодичних видань, інших позначень без дозволу суб'єкта господарювання, який раніше почав використовувати їх або схожі на них позначення у своїй господарській діяльності, що призвело чи може призвести до змішування з діяльністю цього суб'єкта господарювання.

Аби детальніше зрозуміти про що йде мова, пропонуємо вашій увазі резонансні рішення АМКУ у справах про недобросовісну конкуренцію на ринку алкогольної продукції.

Рішення Комітету стосовно дії ТОВ «Сімферопольський вино-коньячний завод» (м. Дніпро)

Товариство розмістило на етикетці напоїв алкогольних міцних ТМ «Jack Talker», а саме: «Jack Talker Red Level», «Jack Talker Black Level», «Jack Talker Blue Level», – написи «WHISKYE» («UKRAINIAN WHISKYE»), але це не є віскі.

Розслідування АМКУ почалось із заяви міжнародної корпорації «Diageo Brands B.V.» – світового виробника алкогольних напоїв преміум-класу, зокрема, добре відомого віскі «Johnnie Walker». У заяві вказано,

що ця міжнародна компанія вклала кошти, аби популяризувати бренд, тому така діяльність української компанії «Сімферопольський вино-коньячний завод», призводить до змішування з діяльністю добре відомої міжнародної компанії.

Також написи на етикетці «UKRAINIAN WHISKYE» нанесені великими літерами, які легко прочитати на відміну від написів «Напій алкогольний міцний», які розташовані нижче, нанесені дуже дрібним шрифтом та на значній відстані від напоїв, унеможлиблює його прочитання.

Комітет дослідив, що напої «Jack Talker» – це продукти, які не мають тих споживчих властивостей, які має алкогольний напій віскі, тому що у складі цього напою спирту етилового ректифікованого «Люкс», спирту плодового, цукру білого не передбачається. Отже, напої «Jack Talker» – це продукти, які відрізняються від віскі своїм складом та способом виготовлення.

Дії стосовно поширення неправдивих відомостей про споживчі властивості напою визнані порушенням Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

Оштрафовано на 445 699 грн та зобов'язано припинити порушення.

Аналіз зовнішнього оформлення етикеток напоїв ТОВ «СВКЗ» та міжнародної компанії-заявника свідчить про те, що зазначені етикетки є схожими настільки, що їх можна сплутати між собою: схожа форма етикеток та їх розміщення на лицьовій сто-

роні пляшки, схожа назва продукції, основний (загальний) фон та колір написів, загальна композиція етикеток, розміщення основних позначень, окремих елементів, шрифти, мова та використання схожої гама кольорів. Але заявник не надавав дозволу ТОВ «СВКЗ» на використання схожого до нього оформлення етикеток напоїв. Зважаючи на те, що українська компанія була обізнана про використання Заявником відповідної назви для своєї продукції та відповідного оформлення етикеток Віскі «Johnnie Walker», дії ТОВ «СВКЗ» щодо використання схожої назви та схожих етикеток продукції не можуть бути випадковими, а розраховані на створення умов для сплутування покупцем продукції добре відомого віскі з українським віскі.

Оштрафовано на 1 392 428 грн та зобов'язано припинити порушення.

Наступне рішення АМКУ стосовно дій ТОВ «СВКЗ» та ТОВ «СТРОНГДРІНК» щодо використання без дозволу міжнародної корпорації «Джек Деніел'с Пропертіз, Інк» оформлення етикеток алкогольних напоїв міцних солодових «BLACK JACK» та «BLACK JACK» «Silver WHISKEY», схожих із оформленням етикетки алкогольної продукції «JACK DANIEL'S», яку раніше почала використовувати міжнародна корпорація «Джек Деніел'с Пропертіз, Інк», що може призвести до змішування з діяльністю міжнародної корпорації, визнані порушенням у вигляді неправомірного використання позначень.

Алкогольна продукція, яку виробляє «Джек Деніел'с Пропертіз, Інк», представлена на світовому та національному ринках, зокрема, алкогольними напоями віскі під назвами «Jack Daniel's». На етикетках продукції розміщені позначення, яким надано правову охорону, в тому числі і в Україні, свідоцтвами на знаки для товарів і послуг, власником яких є ця міжнародна компанія. Аналіз оформлення етикеток продукції «BLACK JACK» та продукції «JACK DANIEL'S» свідчить про те, що зазначені етикетки є схожими: основний фон, загальна композиція етикетки, розміщення основних позначень, окремих елементів, шрифти та використання схожої гама кольорів. Крім того, вбачається, що композиційне та графічне розміщення сукупності позначень на етикетках Заявника та ТОВ «СВКЗ», які суттєво впливають на формування їх зовнішнього вигляду, є схожими між собою та мають ідентичне просторове розташування на площині етикеток.

Також компанії «Джек Деніел'с Пропертіз, Інк» стало відомо, що ТОВ «СТРОНГДРІНК» здійснює виробництво та реалізацію алкогольної продукції, використовуючи при цьому оформлення етикеток, які є також схожими з оформленням етикеток продукції «JACK DANIEL'S», що може призвести до змішування з діяльністю міжнародної компанії. Крім того, на офіційному сайті ТОВ «СТРОНГДРІНК» у розділі «Напиток солодовий» «Бдек джек» зазначено, що «... Стильные и лаконичные этикетки охватывают 3 плоскости бутылки и подчеркивают родство напитка с семьей лучших американских солодовых брендов» (мова оригіналу). Тобто, саме ТОВ «СТРОНГДРІНК» асоціює свої напої з американськими солодовими брендами міжнародної компанії.

Крім того, Комітетом встановлено, що виробничі потужності продукції ТОВ «СТРОНГДРІНК» та ТОВ «СВКЗ» розташовані за однією адресою. Отже, ТОВ «СВКЗ» і ТОВ «СТРОНГДРІНК» використовують однакове (схоже) оформлення етикетки продукції «BLACK JACK», а всі етикетки цих

напоїв схожі на оформлення етикеток продукції американської міжнародної компанії.

За ці порушення на ТОВ «Сімферопольський вино-коньячний завод» накладено штраф у розмірі 4 169 000 грн, а на ТОВ «СТРОНГДРІНК» – 5 438 658 грн та зобов'язано товариства припинити порушення.

Рішення АМКУ щодо дій ТОВ «Горобина»

До Комітету надійшла заява Громадянина України про порушення ТОВ «Горобина» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції під час виробництва і реалізації алкогольної продукції «Jonni Joker» в Україні, виробництво якого здійснювалось на замовлення ТОВ «ТД Ресурс».

На етикетці напою розміщено позначення «WHISKEY», «The finest», «ORIGINAL», які є домінуючими, у той час як на боковій частині етикетки зазначено маленьким шрифтом: «Настоянка зі смаком віскі». Ці позначення можуть скласти у споживача враження про те, що зазначена продукція – віскі. Крім того, напій відрізняється від віскі за своїм складом та технологією приготування.

Рішенням АМКУ визнано, що ТОВ «Горобина» та ТОВ «ТД Ресурс» вчинили порушення Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, щодо розміщення на етикетці алкогольного напою «Настоянка зі смаком віскі» «Jonni Joker» позначення «WHISKEY» (назви продукції), тоді, як цей товар не є віскі, та поширили у такий спосіб неправдиві відомості про споживчі властивості.

ТОВ «Горобина» оштрафовано на 28 900 грн, а ТОВ «ТД Ресурс» на 41 600 грн

та зобов'язано товариства припинити порушення.

Рішення АМКУ щодо ТОВ «Буассон Еліт» Бельведер Груп»

У торговельних мережах України виявлено алкогольний напій виробництва ТОВ «Буассон Еліт» Бельведер Груп», на етикетці якого міститься позначення «THE GLEN MORRIS»

WHISKYE», вироблений на замовлення ТОВ «Дрінк Дістрібушн Сістем» для подальшої реалізації.

На етикетці та контретикетці алкогольного міцного напою «зе глен морріс» віскай» великими

літерами латинським алфавітом червоним кольором зазначено напис «WHISKYE» не: whiskey або whisky. Тобто останні дві літери слова віскі, англійською мовою, переставлені місцями. Також за своїм складом та технологією приготування зазначена продукція не відповідає класифікації «віскі».

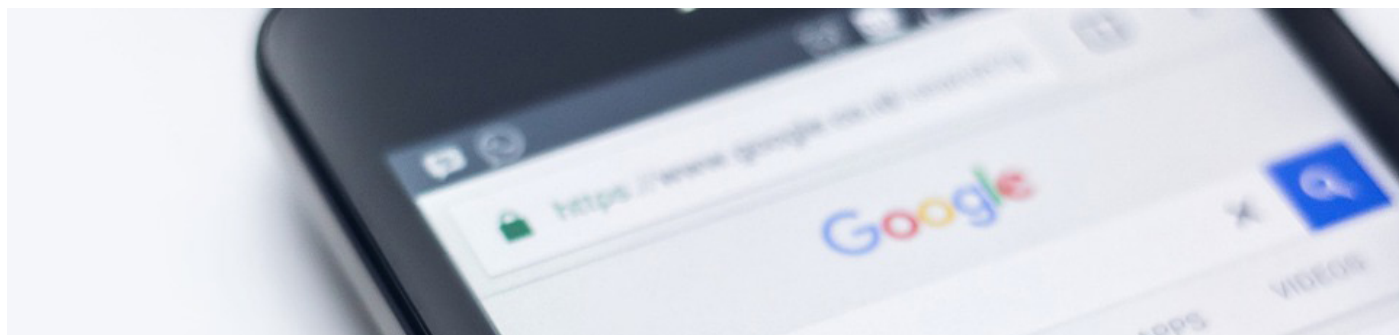
Рішенням АМКУ визнано, що ТОВ «Буассон Еліт» Бельведер Груп» вчинило порушення у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, щодо розміщення на етикетці напою алкогольного міцного «The Glen Morris» позначення «WHISKYE» (назви продукції), тоді, як цей товар не є віскі, та поширює у такий спосіб неправдиві відомості про споживчі властивості цього напою.

ТОВ «Буассон Еліт» Бельведер Груп» оштрафовано на 260 140 грн.

Підсумовуючи, хотілось би сказати, що справедливість завжди знаходить того, хто її порушив і повертається з покаранням. АМКУ є чудовим інструментом справедливості для захисту чесної та добросовісної конкуренції на ринку.

3G ВІЙНИ ОПЕРАТОРІВ: ЧИ ДІЙСНО ЯКІСНО ТА ШВИДКО?

Конкуренція на ринку мобільного зв'язку досить висока. Щодня мобільні оператори ведуть невидиму боротьбу за клієнтів. І в цій боротьбі, на їх думку, як і у війні, всі засоби хороші. Але нечесні дії мобільних операторів спотворюють здорову конкуренцію на ринку і тут у справу вступає АМКУ, аби зупинити це замкнуте коло.

На ринку мобільного зв'язку в Україні є три потужні гравці ТОВ «лайфселл», ПрАТ «ВФ Україна» та ПрАТ «Київстар», які постійно конкурують між собою. Так, нещодавно АМКУ розглянув справи щодо наявності ознак порушення ЗУ «Про захист від недобросовісної конкуренції» в діях трьох найбільших операторів мобільного зв'язку у вигляді поширення ними у рекламі неповних та неточних відомостей щодо надання послуг 3G Інтернету.

ТОВ «лайфселл» у рекламі поширювало відомості про «швидкість до 63,3 Мбіт/с», «Мережа останнього покоління lifecell 3G+ підтримує максимально можливу швидкість Інтернету до 63,3 Мбіт/с», «Найшвидший 3G+ Інтернет», «Найшвидший 3G+ до 63,3 Мбіт/с», «Lifecell – лідер у швидкості мобільного Інтернету 3G+ в Україні». ПрАТ «ВФ Україна» у рекламі говорило, що компанія є «лідер 3G швидкості», а ПрАТ «Київстар» у рекламі зазначало, що «Київстар Національний лідер 3G покриття», «Якісний 3G у вже більш ніж у шести тисяч населених пунктів для 26 мільйонів українців».

Під час дослідження виявлено, що аббревіатурою 3G позначають не стандарт, а взагалі технології мобільного зв'язку 3-го покоління, однією з важливих характеристик яких є підвищена, у порівнянні з технологіями попередніх поколінь мобільного зв'язку, швид-

кість передавання інформації (від 2 мбіт/с). Також існує декілька стандартів, які визначають систему мобільного зв'язку третього покоління. У країнах Європи, зокрема, й в Україні, використовується UMTS, який у свою чергу складається з сімейства окремих стандартів, що визначають окремі складові радіотехнології UMTS. Роботи з стандартизації UMTS координуються міжнародною групою 3GPP (Third Generation Partnership Project). У випадках, коли йдеться про 3G+ або 3,5G, то зазвичай мають на увазі те, що базові станції підтримують функціонали та можливості більш пізніх стандартів, насамперед, використання технології HSPA (високошвидкісна пакетна передача даних). Використання технології HSPA та наступної за нею HSPA+ дозволяють у разі підвищити швидкість передавання інформації, у порівнянні з базовою швидкістю, за рахунок об'єднання декількох кодових та/або частотних каналів для окремого абонента: конкретна швидкість передавання залежить від кількості каналів, які об'єднуються та виду модуляції, яка використовується.

Встановлено, що практично всі базові станції стандарту UMTS операторів ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна» та ТОВ «лайфселл» мають можливість використовувати технологію HSPA та надавати послуги із швидкостями, що перевищують базову. Крім того, протягом 2014 – 2016 років у процесі сертифікації та проведення технічної експертизи базових станцій виробництва компанії «Еріксон», ZTE, Huawei Technologies та інших, що ввозяться в Україну, практично всі мобільні оператори при будівництві мереж 3-го покоління використовують сучасне обладнання, яке відповідає останнім релізам UMTS, що дозволяє

їм надавати послуги 3G+. Також ТОВ «лайфселл», ПрАТ «ВФ Україна» та ПрАТ «Київстар» видано ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України для впровадження радіотехнології «Цифровий стільниковий радіозв'язок IMT-2000 (UMTS)» у 27 регіонах України.

Отже, усі три найбільші оператори рухомого (мобільного) зв'язку України, а саме: ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна» та ТОВ «лайфселл», – мають ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України для впровадження радіотехнології «Цифровий стільниковий радіозв'язок IMT – 2000 (UMTS)» та використовують сучасне обладнання, яке відповідає останнім релізам UMTS, що дозволяє їм надавати послуги 3G+ (3,5 G) та послуги доступу до мережі Інтернет із швидкостями передачі даних, що перевищують базову.

Але, насправді, реальна швидкість передачі даних визначається за такими параметрами: завантаженість сектора базової станції, віддаленість абонента від базової станції, рельєф місцевості, характер забудови тощо. До того ж, крім технічних факторів і можливостей обладнання значний вплив на швидкість передачі інформації має гнучкість тарифної політики оператора (наприклад, якщо певний тариф заохочує абонента до завантаження файлів великого розміру, то середня швидкість передачі даних зростає). Отже, реальна швидкість передачі даних у мережі 3G Інтернету в межах одного населеного пункту може відрізнятися у одного і того ж самого оператора мобільного зв'язку, тобто в межах, наприклад, однієї ділянки бути більшою, а в межах іншої – меншою. При цьому швидкість передачі даних 3G Інтернету на одній ділянці може бути більшою в одного з мобільних операторів, а на іншій ділянці вже інший оператор мобільного зв'язку буде надавати відповідні послуги з більшою швидкістю.

Стосовно покриття 3G Інтернету встановлено, що показниками якості телекомунікаційних послуг, такий показник, як мережа покриття, не визначений. Крім того, кожним з трьох мобільних операторів України було розміщено на власних веб-сайтах карти покриття за технологією 3G, які було сформовано на підставі певного набору техніч-

них параметрів та показників на власний розсуд кожного з операторів, оскільки на законодавчому рівні не закріплено критерії формування таких показників.

Враховуючи наведене, однозначно встановити у кого з трьох мобільних операторів рухомого (мобільного) зв'язку покриття мережею 3G найбільше, не є можливим.

Отже, АМКУ надав рекомендації:

- **ТОВ «лайфселл»**

щодо швидкості 3G Інтернету рекомендовано усунути причини виникнення порушення у вигляді поширення у рекламі відомостей щодо найбільшої швидкості передачі даних 3G Інтернету, а саме, «швидкість до 63,3 Мбіт/с», «Мережа останнього покоління lifecell 3G+ підтримує максимально можливу швидкість Інтернету до 63,3 Мбіт/с», «Найшвидший 3G+ Інтернет», «Найшвидший 3G+ до 63,3 Мбіт/с», «Lifecell – лідер у швидкості мобільного Інтернету 3G+ в Україні»; щодо покриття мережею 3G ТОВ усунути причини виникнення порушення у вигляді поширення у рекламі відомостей щодо найбільшої мережі 3G та/або 3G+ та найсучаснішої мережі 3G+.

- **ПрАТ «ВФ Україна»:**

усунути причини виникнення порушення у вигляді поширення в рекламі відомостей щодо найбільшої швидкості передачі даних 3G Інтернету, а саме «Лідер 3G швидкості», та утриматися від вчинення таких дій у подальшому.

- **ПрАТ «Київстар» такі рекомендації:**

усунути причини виникнення порушення у вигляді поширення у рекламі відомостей щодо власних послуг передачі даних 3G Інтернету, а саме, «Київстар Національний лідер 3G покриття», «Якісний 3G у вже більш ніж у шести тисяч населених пунктів для 26 мільйонів українців», та утриматися від вчинення таких дій у подальшому.

Також зазначеним операторам мобільного зв'язку АМКУ рекомендував інформувати споживачів про надання цих послуг у такий спосіб, який би не вводив їх в оману. Ми і надалі будемо слідкувати за розвитком подій, аби серед всіх компаній споживач міг об'єктивно вибрати найбільш якісні послуги одного з операторів мобільного зв'язку.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНУ ОСКАРЖЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

IV квартал 2018 року

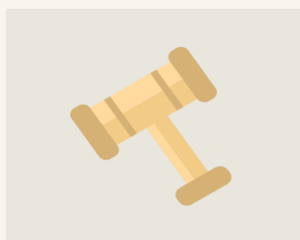
надійшло

1 915

скарг

1 584

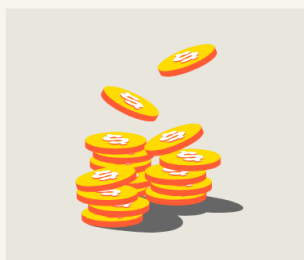
з оплатою

3 322

прийнятих рішення

64

проведених засідання

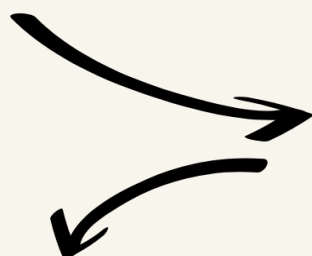
9 626 тис. грнсума коштів, які були сплачені за
подання скарги

КОНЦЕНТРАЦІЇ

IV квартал 2018 року

Всього
отримано

131 заяву

107 розглянуто

73 розглянутих заяв
іноземних інвесторів

9 виявлених концентрації без
отримання дозволу АМКУ

106 наданих дозволів на
концентрацію

відмов у наданні дозволу не
виявлено

ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА

Продовжимо наш екскурс у сферу державної допомоги, адже цей відносно новий інститут наразі став невід'ємною частиною системи захисту конкуренції.

Перш за все слід відзначити, що постійним завданням Комітету як Уповноваженого органу у цій сфері є проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи. Так, Комітетом спільно з Проектом ЄС «Підтримка Антимонопольного комітету України у впровадженні правил державної допомоги» було розроблено спеціальний навчальний курс «Система державної допомоги в Україні». Основною метою цього курсу є надання учасникам базових знань про поняття державної допомоги, елементів (сутності) державної допомоги, методах оцінки державної допомоги, основних категорій та форм державної допомоги та законодавчих процедур щодо надання державної допомоги, зокрема щодо вимог до повідомлень про програми державної допомоги та/або індивідуальної допомоги. До участі були запрошені фахівці територіальних відділень АМКУ, а також фахівці міністерств, обласних органів виконавчої влади, районних та міських органів виконавчої влади – надавачів державної допомоги.

Наразі організаторами уже проведено два таких начальних курси. Перший відбувся 8-9 листопада на базі АМКУ, де взяло участь близько 80 осіб, серед яких були представники Секретаріату КМУ, НКРЕКП, Міністерства фінансів, Міністерства молоді та спорту, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку, НБУ, ФДМУ, Міністерства охорони здоров'я, Державної служби зайнятості тощо та представники органів влади Черкаської, Чернігівської, Київської та Житомирської областей.

12-13 грудня 2018 року начальний курс проведено в Чернівцях, до участі в якому долучилося близько 30 осіб – представників Закарпатської, Хмельницької, Івано-Франківської, Чернівецької областей.

Зазначений навчальний курс планується

провести ще у 5 містах України: 31 січня-1 лютого 2019 року – у Харкові, 14-15 березня 2019 року – у Дніпрі, 24-26 квітня 2019 року – у Львові, 30-31 травня – в Одесі та 4-5 липня – у Києві.

Таким чином, Комітет стоїть на порозі нових викликів та досягнень, дискусій та консенсусів, що свідчить про продовження активного руху до приведення чинного законодавства у відповідність з європейськими нормами та практиками. Консультації та інформаційно-роз'яснювальна робота, яку на постійній основі проводить АМКУ за підтримки проекту технічної допомоги, залишається одним із основних пріоритетів діяльності Комітету. Саме це надає можливість уникати помилок при застосуванні законодавства про державну допомогу на етапі планування дій із підтримки за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів.

НОВИНИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ВІДДІЛЕНЬ

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України розглянула справу про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПАТ «Запоріжжяобленерго», розпочату розпорядженням адміністра-

тивної колегії Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Матеріали справи:

Продавцем послуги з передачі електричної енергії місцевими мережами Запорізької області є ПАТ «Запоріжжяобленерго», яке отримало ліцензію на право здійснювати вказану діяльність у Запорізькій області. Зазначене публічне акціонерне товариство є єдиним суб'єктом господарювання, що надає такі послуги та території цієї області. Суть порушення полягала в тому, що ПАТ «Запоріжжяобленерго» не погоджувало повідомлення на заявлений обсяг купівлі електроенергії на оптовому ринку постачальнику за нерегульованим тарифом (ПНТ). Зазначене призвело до неможливості постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом (ПНТ) закуповувати електричну енергію на оптовому

ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ринку електричної енергії (ОРЕ) та постачати її своєму споживачу. Таким чином, постачальник електричної енергії фактично був усунутий з ринку, а його споживач, як те передбачено діючим законодавством, автоматично перейшов до споживання електроенергії від ПАТ «Запоріжжяобленерго». Такими діями ПАТ «Запоріжжяобленерго» не лише усунуло з ринку свого конкурента, але і позбавило одного із найбільших споживачів електроенергії України, а саме, ПАТ «Запоріжсталь», права на вільний вибір постачальника електроенергії, яке передбачено чинним законодавством України. Варто зазначити, що таке порушення ПАТ «Запоріжжяобленерго» було вчинено вже не вперше. Зазначене товариство не виконало рішення Запорізького ТВ АМКУ від 29.09.2015.

Відповідальність:

Тимчасовою адміністративною колегією визнано дії ПАТ «Запоріжжяобленерго» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монополічним (домінуючим) становищем та накладено **штраф на загальну суму 14 млн 900 тис. грн.**

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України розглянула справу про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПАТ «Полтаваобленерго», розпочату розпорядженням адміністративної колегії

Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Матеріали справи:

ПАТ «Полтаваобленерго» створювало перешкоди доступу на ринок постачання електричної енергії постачальникам електричної енергії за нерегульованим тарифом (ПНТ), а саме: ТОВ «ТЕК «Елком», ТОВ «Енерджі 365», ТОВ «Енергосервіс плюс», ТОВ «Енерсвіт», ТОВ «Агро – НВ» та ТОВ «ДЕК ТРЕЙДІНГ».

Зволікаючи з отриманням поштових повідомлень ПНТ із заявами щодо укладення договорів про передачу електричної енергії

ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

місцевими (локальними) електричними мережами та вимаганні від ПНТ документів, непередбачених чинним законодавством, ПАТ «Полтаваобленерго» обмежувало доступ незалежних постачальників на ринок. Такі дії позбавили ПНТ можливості здійснювати господарську діяльність у Полтавській області та відповідно обмежили полтавських промислових споживачів вільно обирати собі постачальника електричної енергії, що передбачено законодавством.

Відповідальність:

Тимчасовою адміністративною колегією визнано дії ПАТ «Полтаваобленерго» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монополічним становищем та накладено **штраф у розмірі 30 млн 100 тис. грн.**

ПІДБІР ПРОФЕСІЙНИХ КАДРІВ – ОСНОВНИЙ ПРІОРИТЕТ АМКУ З РОЗВИТКУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Важливою умовою для забезпечення ефективного виконання Антимонопольним комітетом України покладених на нього державою завдань є створення злагодженої і вмотивованої команди працівників - висококваліфікованих спеціалістів у сфері захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель, котрі усвідомлюють важливість своєї роботи для розвитку економіки всієї України.

Саме тому Комітет, як державний орган, підтримує ідеї реформи державної служби в Україні і активно впроваджує зміни у системі

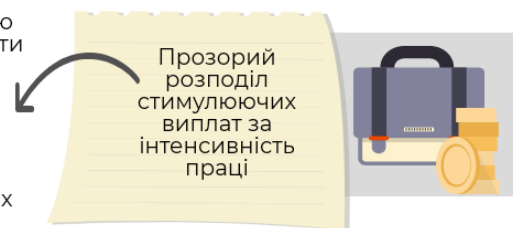
управління людськими ресурсами, покликані забезпечити конкурентоспроможність Комітету на ринку праці та залучити до роботи як досвідчених працівників із державного та бізнес секторів, так і зацікавити талановиту молодь будувати свою кар'єру на теренах АМКУ.

На виконання ЗУ «Про державну службу» в другій половині 2017 року в Комітеті створено новий структурний підрозділ - Управління персоналу, яке поєднало у собі функції кадрової роботи з напрямком розвитку персоналу.

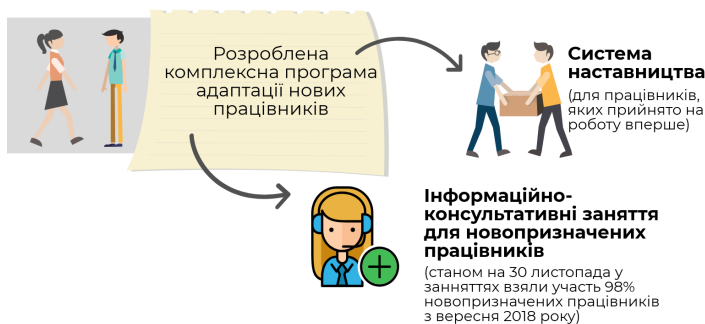
Що змінилося у системі управління персоналом у Комітеті за 2018 рік?

• Для забезпечення справедливості і прозорого розподілу стимулюючих виплат, що базується на оцінці персональних досягнень, інтенсивності та ефективності роботи кожного окремого працівника в АМКУ запроваджено застосування стимулюючих виплат за інтенсивність праці державним службовцям – працівникам апарату Антимонопольного комітету України.

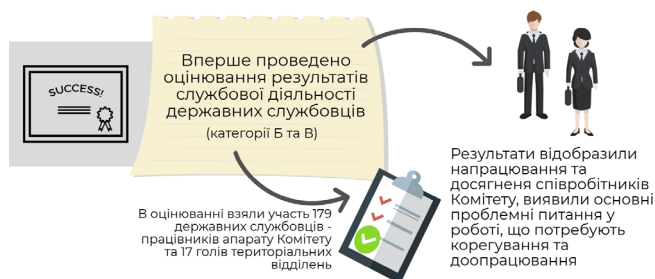
- ✓ сприяє підвищенню інтенсивності роботи
- ✓ забезпечує якісне виконання доручень
- ✓ стимулює до опанування новітніх знань та навичок

• З метою зниження рівня плинності кадрів у Комітеті розроблена та апробується комплексна програма адаптації нових працівників, що забезпечує цілеспрямоване формування та розвиток професійних знань і навичок у працівників, яких вперше прийнято на роботу в АМКУ, сприяє їх комфортній адаптації на робочому місці та в колективі. Так, система наставництва допомагає «новачкам» здобути професійні знання, уміння та практичний досвід, необхідний для виконання завдань Комітетом, а інформаційно-консультативні заняття забезпечують комплексну особистісну та професійну адаптацію нових працівників на робочому місці та в колективі.

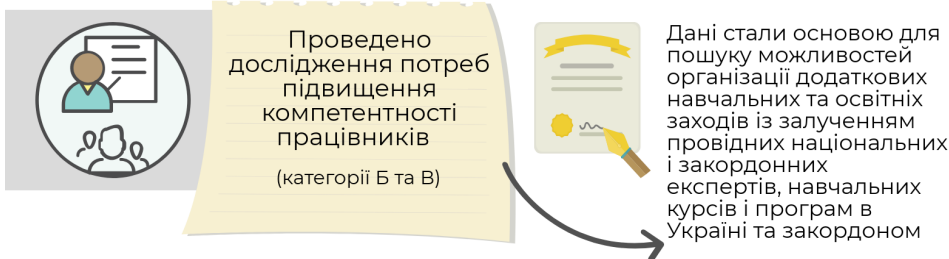
• Відповідно до Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, затвердженого Постановою КМУ від 23.08.17 № 640, вперше за історію існування Антимонопольного комітету Управлінням персоналу проведено оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, які займають посади державної служби категорій «Б» і «В». Результати оцінювання є чудовим базисом для створення індивідуальних планів роботи та графіків участі у навчаннях працівників на 2019 рік.

• Управлінням персоналу проведено дослідження, в центрі уваги якого вивчення потреб щодо підвищення компетентності працівників апарату Комітету – державних службовців із вузькопрофільних питань, безпосередньо пов'язаних із виконуваною роботою та діяльністю АМКУ, а також з інших суспільно-важливих сфер.

Дослідженням охоплено 13 із 15 окремих

структурних підрозділи (86 %), свої анкети надали 10 керівників (67 %), 5 керівників відділів та 87 спеціалістів – державних службовців категорій Б/В (38 %). Дослідження дало змогу виявити рівень зацікавленості керівників окремих структурних підрозділів та державних службовців у підвищенні рівня професійних знань та навичок, а також визначити пріоритетні напрямки та теми (спеціалізовані та загальноосвітні) для організації навчальних заходів з підвищення компетентності співробітників апарату Комітету.

ПОЗИТИВНІ ЗМІНИ В ДІЇ

Робота Управління у складі апарату АМКУ дає результати. Статистика свідчить, що станом на кінець листопада 2018 року коефіцієнт плинності кадрів Комітету (16 %) знаходиться майже в межах середньої світової норми для органів державної влади (референтний показник норми – 10-15 %).

А завдяки інтенсивній рекрутинговій роботі (за рік проведено 10 конкурсів на заміщення вакантних посад у Комітеті, порівняно із 5 конкурсами, проведеними у 2017 році), кількість незаповнених вакантних позицій АМКУ за 11 місяців 2018 р. зменшено на 2 %.

ПЛАНУВАННЯ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

На 2019 рік Управління персоналу АМКУ ставить перед собою не менш амбітні цілі і завдання:

- проведення дослідження системи управління персоналом в апараті Комітету, спираючись на Стратегію реформування державного управління до 2020 року і План заходів з її реалізації;
- розробка Стратегії розвитку і управління персоналом Антимонопольного комітету України на 2019 – 2023 р.р. та Плану її реалізації;
- розробка проектів нормативних актів, покликаних вдосконалити систему оплати праці в Комітеті;
- реалізація заходів щодо вдосконалення системи підбору кадрів до Комітету;
- підвищення спроможності працівників із використання нових практик у роботі з персоналом за підтримки міжнародних партнерів (TWINNING, EU4PAR) та національних експертів (НАДС, НАДУ).

ПІДСУМОВУЮЧИ...

Створення дієвої системи управління людськими ресурсами, яка включає у себе ефективне планування потреб у персоналі та добір працівників апарату Комітету, забезпечення права працівників на професійний розвиток та підвищення кваліфікації; забезпечення конкурентоспроможності заробітної плати та гідних умов праці співробітників

апарату Комітету, здійснення моніторингу та оцінювання якості трудової діяльності працівників апарату Комітету, формування корпоративної культури та продуктивних внутрішніх комунікацій – це правильний шлях для формування команди однодумців, націлених на результат, – розвиток економічної конкуренції в нашій країні.

©Антимонопольний комітет України

2018 рік